SPROGMUSEET Redaktør: Ole Stig Andersen

Af Lars Funch Hansen 8. marts 2010 • I kategorien Deportationer • 🚾 🖂 🚮

Deportation, tilbagekomst og rehabilitering

Den 8. og 9. marts 1944 blev den samlede befolkning af balkarer - mere end 38.000 personer - deporteret fra deres hjemegn på nordsiden af Kaukasus-bjergkæden og sendt i eksil i Centralasien mange tusind kilometer væk. Ligesom tilfældet var med en række andre folkeslag fra området tjetjenerne, ingusjerne, kalmykkerne og karatjaierne - blev de beskyldt for at have samarbejdet med Nazi-Tyskland under deres delvise besættelse af området i 1942-43.

Beviser blev der ikke fremlagt – det var tilstrækkeligt mistænkeligt at de havde været besat og potentielt i kontakt med fjenden. Stalin havde behov for at skræmme andre folkeslag i Sovjetunionen (mht at statuere et eksempel, så var befolkningen i to balkarske landsbyer i Tjerek-dalen

Europas højeste bjerg, Elbrus, 5.642 m, ligger i Balkarien og er med sine to toppe et nationalt symbol

allerede blevet fuldstændig udslettet i 1942 under påskud om at de skjulte desertører) – og især i Kaukasus-regionen, $som\ det\ russiske\ imperium\ med\ stort\ besvær\ havde\ koloniseret\ i\ løbet\ af\ 1800-tallet\ og\ som\ besad\ et\ potentiale\ for\ som\ besid\ et\ potentiale\ for\ potent$ samarbejde med andre magter via lokaliseringen nord for Tyrkiet og Iran og yderligere afgrænset af to internationale have: Sortehavet og det Kaspiske Hav.

Arkivstudier har vist at det formodentlig var en tilfældighed at balkarerne blev inkluderet i deportationsprogrammet. Lederen af det russiske efterretningsvæsen, NKVD, forgængeren for KGB, Laurentji Berija var ansvarlig for gennemførelsen af en lang række af de stalinske udrensninger. Han var i Nordkaukasus for personligt at lede deportationen af tjetjenere og ingusjere og spurgte i et brev Stalin om han ikke også skulle inkludere balkarerne, når han nu alligevel var i området og havde fået styr på den logistiske udfordring, som en masse-deportation udgjorde, fortæller Amy Knight i sin bog Beria. Mange andre folkeslag end balkarerne blev deporteret, i alt blev 678.000 deporteret fra Nordkaukasus-regionen og til det formål måtte myndighederne låne et stort antal lastbiler af den amerikanske hær til at transportere de titusindvis af folk til toget.

Først efter Stalins død og en formel rehabilitering i 1956 kunne de i 1957 returnere til Kaukasus, hvor størstedelen af deres huse og landsbyer var plyndrede og ødelagte. Mange gamle historiske karakteristiske kaukasiske landsbyer $placeret\ pittoresk\ i\ terrasser\ på\ bjergsiderne\ fik\ balkarerne\ forbud\ mod\ at\ genopbygge-eksempelvis\ samlede\ man$ befolkningen fra 18 landsbyer i Tjerek-dalen til en landsby i lavlandet langs floden: Verkhnyj Balkaria.

Ud over de 38.000 der blev deporteret, blev også tusindvis af balkarske soldater i sovjetisk tjeneste som soldater efterfølgende deporteret. Omkring en tredjedel af de deporterede balkarer omkom under transporten og opholdet under kummerlige forhold i Centralasien

Ruinlandsbyen Künnüm uden for landsbyen Verkhnyj Balkaria med uofficielt mindesmærke opsat af

Seneste sprognyheder 📶

6/3	Dansklærer: Tosprogede børn bliver sprogligt forsømt $\mid$ www.bt.dk
28/2	Flere og flere ordblinde st arter på universitetet - Magisterbladet magisterbladet.dk
22/2	Keeper eller målmand — hvilket ord er bedst? Dansk Sprognævn $\mid$ dsn.dk
17/12	Snebajer og nytársskrald: Juleord kan slás op i netordbog - Jubii www.jubii.dk
24/11	Meet the Last Speaker of a Dying Language video.nationalgeographic.com

a.

11/4	Post-Yugoslav "Common Language" Declaration Challenges Nationalism :: Balkan Insight www.balkaninsight.com	
10/4	The Forgotten Language That Only Women Once Knew www.ozy.com	
7/4	Review: An Irish-Speaking Island by Nicholas M Wolf $\mid$ www.irishtimes.com	
6/4	Virtual Livonia $\cdot$ Līv õmō Internets $\cdot$ Līvzeme Internetā virtual llivonia.info	
27/3	Cracking Arrival-like alien languages is gaming's new frontier www.newscientist.com	

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprogmuseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Deportationer'

Birobidjan – Биробиджан – ביראָבידזשאַנ Tjerkesserne 21. maj 1864-2014 Krimsk

Nye kommentarer

Ruben Schachtenhaufen til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

Niels Larsen-Ledet til Er det forkert at splitte sammensatte ord? william fich til Jødiske efternavne

Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt

Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt

Herluf Hansen til Ded borrijnholmska måled

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?

Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish

Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

 $I \ Sovjettiden \ var \ der \ lagt \ lag \ på \ historien \ om \ deportationerne, \ som \ også \ kun \ i \ begrænset \ omfang \ var \ kendt \ i \ Vesten.$

Efter Sovjetunionens sammenbrud i 1991, hvor balkarerne på linje med mange andre folkeslag nu organiserede sig i nationale bevægelser, blev den 8. marts erklæret for fælles balkarsk mindedag, hvilket for første gang kunne afholdes offentligt og med deltagelse af officielle politiske repræsentanter. I 2007 blev dagen fjernet fra den officielle statskalender og erstattet af en 'national revivaldag', som især handler om at dyrke 'alanerne' som forfædre for balkarerne.

Trods uenighed blandt balkarerne, markerer dette et symbolsk skift, hvor dyrkelsen af offerrollen nu blev forsøgt skubbet ned på andenpladsen i den moderne folkelige version af den nationale mytologi anno 2010. Organisationen 'Alan' var bannerfører for ændringen, mens 'Rådet af balkarske ældste' var imod. Tilsammen udgør de to den nationale bevægelse blandt balkarerne i dag, hvor Alan er tæt knyttet til regeringen i republikken, er Ældrerådet som regel mere radikal og i opposition. Balkarene markerer hermed en tilslutning til den dyrkelse af historisk-territoriel tilknytning, som har været på dagsordenen blandt en stor del af de andre folkeslag i det post-sovjetiske rum. Den 8. marts markeres dog stadig af balkarerne.

Museum og mindesmærke for deportationen af balkarerne, i hovedstaden Naltjik. Teksten er på russisk, ikke balkarsk. Bemærk at det fjerde bogstav, et O, er ved at falde af. (Foto: Lars Funch Hansen)

Hvem er balkarerne – historisk?

Det balkarske sprog er et tyrkisk sprog og er nært beslægtet med broderfolket mod vest, karatjaierne. Karatjaierne udgør, ligesom balkarerne i den føderale russiske republik Kabardien-Balkarien, titel-nationalitet i republikken Karatjai-Tjerkessien. Deres egenbetegnelse er 'malqarli' eller 'taulula', som betyder 'bjergfolk'. Selvom mange balkarer, deres medier og nationale bevægelser de seneste ti år er blevet enige om at kåre alanerne som deres forfædre, er der langt fra enighed om dette blandt faghistorikere.

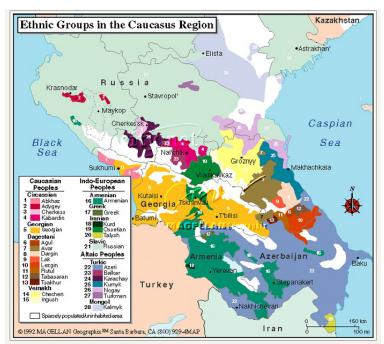
Kaukasus-bjergkæden har været genstand for mange migrationer gennem de seneste par tusind år – især fra Centralasien. Nogle har søgt ly i bjergene og andre har erobret bjergdalene og slået sig ned indtil det blev deres tur til at blive besejret eller udslettet. Alt dette har medført en lang række af sproglommer i Kaukasusbjergene, hvor det den dag i dag stadig er muligt fra bjergdal til bjergdal at finde et nyt sprog og et nyt folkeslag. Dette har medført at Kaukasus i gamle arabiske kilder kaldtes for 'sprogenes bjerge'.

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk Biblen bogstaver børn Danmark Dansk Dialekter engelsk esperanto Formidling fransk identitet konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk Ord ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion romanske sprog russisk sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi sprogkort Sprogpolitik sprogteknologi svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015 december 2014	Ethnologue: Languages of the World
november 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
maj 2014	LL-Map: Language and Location
marts 2014	Minority Rights Group
februar 2014	Omniglot. Writing Systems and
oktober 2013	Languages of the World
august 2013	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
marts 2013	World Atlas of Linguistic
januar 2013	Structures (WALS)
december 2012	
november 2012	Resurser
oktober 2012	Resulsei
september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognævn
uni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID
anuar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger
november 2011	og korpus
oktober 2011	Sproget.dk
september 2011	Svenska Akademien
august 2011	∂ (Schwa.dk)
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
anuar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	
november 2009	
oktober 2009	
september 2009	

august 2009

Etnisk-sprogligt kort over Kaukasusregionen. Balkarerne er omtrent midt i kortet, klokken 10, to små områder med nr 23, markeret med rødlilla. Deres tyrkisktalende fæller karatjajerne mod vest er nr 24, mørkilla. Der er en anden gruppe tyrkisktalende folkeslag i det østlige Nordkaukasus, langs det Kaspiske Havs kyst: nr 25 kumykkerne (grønblå) og nr 26 nogaierne (lysilla). Azeri (nr 22, dueblå), der tales af over 8 mio i det meste af Aserbajdjan og i det nordvestlige Iran, er også et tyrkisk sprog.

Ifølge en udbredt teori er balkarerne et produkt af en blanding af de persisk-sprogede alanere (i Kaukasus-området fra 1. århundrede) med tyrkisk-talende folkeslag som bulgarerne (fra 2. til 5. århundrede) og kiptjakkerne (i middelalderen). For ikke at nævne mulig indflydelse fra hunner, khazarer, mongoler og andre kaukasiske folk.

Balkarernes naboer mod øst, osseterne, som taler et sprog som tilhører en nordiransk sproggruppe, regnes for efterkommere af alanerne. De har da også i 1990'erne omdøbt deres republik til Nordossetien-Alanien – bl.a. baseret på gamle kilder, hvor de kaukasiske alanere betegnes som 'os'. Walter Richmond mener at teorien om den alanske oprindelse er plausibel. Wikipedia nævner f.eks. – endnu – ikke balkarerne og karatjaierne som potentielle efterkommere af alanerne. På <u>nativewiki.org</u> nævnes det dog i forbindelse med karatjaierne.

Balkarer i dag argumenterer med at 'en alan' på balkarsk og karatjaisk betyder et medlem af deres eget folk eller stamme. Yderligere er 'alani' det ord som mingrelerne på den anden side af Kaukasus-bjergkæden gennem mange århundreder har brugt for karatjaierne. Ligesom der skulle findes byzantiske kilder som betegner karatjaiernes land som 'Alania'. Der findes stadig gamle kristne klostre i Karatjai-Tjerkessien, som også indgår i argumentationen.

Siden 1300-tallet har balkarerne har været kendt som et kaukasisk folk, men blev så sent som i 1800-tallet stadig betegnet som bjerg-tatarer eller bjerg-kabardinere. Bl.a. stod balkarerne noteret som bjerg-tatarer på det kort over Kaukasus-regionen, som Lenin i 1920'erne havde hængende på sit kontor. Oprindelsen af ordet 'balkarer' er ikke helt klarlagt, men ifølge den tjerkessiske 1800-tals-historiker Shora Nogma betegnede den balkarske stamme i Tjerekdalen sig som efterkommere af bulgarerne, hvilket over tid kan have blevet til balkarerne.

I 1700-tallet antog balkarene islam og i 1827 blev området formelt indlemmet i det russiske imperium, men på grund af lokaliseringen i bjergene blev de i mange årtier overladt til sig selv. Balkarerne kæmpede sammen med bl.a. kabarderne mod russisk kolonisering i 1700-tallet, men efter Kabardiens indlemmelse i Rusland i 1774 lå det i kortene at det kun ville være et spørgsmål om tid inden også Balkarien blev indlemmet. I første omgang blev de stort set ikke inkluderet i russificeringsprogrammerne, og kosakkerne var ikke interesseret i at kolonisere de højtliggende bjergområder. I øvrigt havde tyrkisk udgjort et fællessprog i regionen gennem mange århundreder, hvilket den russiske kolonisering langsomt lavede om på.

juli 2009 juni 2009 maj 2009 april 2009 marts 2009 De syv officielle nordkaukasiske republikker. Den årelange guerillakrig mod de russiske besættelsesmyndigheder og deres lokale allierede fik i februar 2010 Ruslands præsident Medvedev til at udstede en forordning der lagde de seks østligste republikker (Dagestan, Tjetjenien, Ingusjien, Nordossetien-Alania, Kabardien-Balkarien og Karatjaj-Tjerkessien) ind under Stavropol-provinsen for at drukne kommende folkeafstemninger i de besatte områder. Den vestligste republik, Adygea, forbliver en del af Krasnodar provinsen. Her håber Kreml med streger på landkortet at kunne holde problemfrie olympiske vinterlege på besat jord i 2014.

Sovjetisk nationalitetspolitik gav på den ene side balkarerne lov til at dyrke eget sprog og kultur i et vist omfang, men på klassisk del-og-hersk maner sørgede man samtidig for at sætte dem sammen med kabarderne i en fælles republik. Dette har medført at mange konflikter førte til splid mellem disse to befolkningsgrupper. Man undlod bevidst at sætte balkarerne sammen med karatjaierne – deres tilgrænsende broderfolk, som så blev placeret sammen med kabardernes nabo- og broderfolk, tjerkesserne.

I Nordkaukasus er tierkesserne splittet op i tre republikker (foruden Kabarda-Balkarien og Karatjai-Tierkessien er det Adygea), hvor den ene gruppe på forvirrende vis kaldes for tjerkessere, selvom dette samtidig er $fællesbetegnelsen\ på\ dansk.\ Opsplittelsen\ af\ balkarer\ og\ karatjaier\ i\ to\ republikker\ skyldes\ formentlig\ langt\ hen\ ad$ vejen et ønske om at svække et eventuelt modstandspotentiale blandt tjerkesserne ved at sprede disse i tre enheder. Herved fik man ved etnisk ingeniørkunst skabt tre forskellige etniske grupper, hvor der ellers højst ville have været

Tjerkesserne kæmpede i hundrede år mod russisk kolonisering, som først i 1864 endte med at Tjekessien blev slettet fra landkortet og 90% af befolkningen tvunget i eksil. Den million-store tjerkessiske diaspora har gennem de senere år styrket deres organisering og deres samarbejde på tværs af grænser. Bl.a. protesterer de kraftigt i mod afholdelsen af Vinter OL i Sotji i 2014 – på det sted hvor deres parlament var lokaliseret og hvor de led det endelige militære nederlag i 1864.

Sammensætningen af ikke-beslægtede folkeslag i dobbeltrepublikker var dels et forsøg på at svække deres modstandspotentiale og eventuelle lyst til selvstændighed. Og dels havde det samtidig den fordel for de centrale myndigheder i Moskva at de kunne spilles ud mod hinanden og dermed sikre centralmagtens indflydelse.

Dobbeltrepublikkerne gik i arv til den Russiske Føderation efter 1991, bl.a. fordi de nu var blevet en velinstitutionaliseret del af den territorielle administrative struktur. Så forslag fra de nationale bevægelser om etableringen af hhv. en balkarsk og en kabardinsk republik er blevet mødt med modstand fra mange sider, bl.a. fordi centrale aktører ikke ønskede at miste deres magtfulde placeringer i magtapparatet. En af konsekvenserne af dobbeltrepublik-strukturen var at russisk sprog fik en hovedrolle som republikkens officielle administrative sprog, samt at en del russisktalende flyttede til republikken med det gode klima. Da balkarsk for første gang skulle udvikles som et skriftssprog i 1920'erne fik man i de første par årtier man lov til at anvende det latinske alfabet, men fra slutningen af 1930'erne blev de som de andre folk i Nordkaukasus tvunget til at skifte til det kyrilliske alfabet.

Balkarske landsbyboere ca 1900. Postkort

Balkarerne i dag

Der bor i dag omkring 80.000 balkarer i KBR, Den Kabardisk-Balkariske Republik, hvor de udgør 10% af befolkningen. Kabarderne udgør 55% og resten udgøres af russere m.fl. Tidligere boede balkarene i den sydlige halvdel og kabarderne i den nordlige halvdel af republikken, men alene gennem de seneste femten år er næsten $halv delen\ af\ befolkningen\ udvandret\ fra\ landsbyerne-især\ til\ republikhoved staden\ Naltjik\ for\ at\ søge\ arbejde.\ Dette$ skyldes især nedlæggelsen af kollektiv- og statslandbrug samt ungdommens ønske om uddannelse og moderne livsstil.

Som mange andre kaukasiere er tusindvis af balkarer også rejst til Moskva og andre steder i Rusland for at søge arbejde.

Urbaniseringen sætter også det balkarske sprog under yderligere pres, da russisk er det primære sprog i adminstrationen og serviceerhvervene i storbyen. Der er dog stadig næsten rent balkarske bydele i den nordlige del af Naltjik, som også er hjemsted for mange sanatorier og smukke parkområder. Generelt er det balkarske sprog svagt stillet som det tredjestørste sprog i republikken og som sådan mere udsat i forhold til almene globaliseringstendenser, hvor russisk pga. internettet og TV har fået en renæssance i republikken. Hvor børnene i landsbyerne tidligere kun talte balkarsk når de begyndte i skole, så har de i de senere år lært russisk via primært TV.

> Især siden Sovjetunionens sammenbrud er der udgivet en del publikationer på balkarsk - især i den første periode i 1990'erne - men russisk er stadig det

Balkarske aviser fra 1990erne

primære sprog for balkarske
publikationer. På det seneste har den
folkelige opbakning til den alanske
herkomst medført nye forslag om
overgang til latinsk alfabet, bl.a. for bedre
at kunne studere gamle latinske kilder.

Befolkningsudviklingen siden 1991 har medført at kabarderne er gået fra at udgøre 48% til nu 55%, dels fordi en del etniske russere er fraflyttet republikken og dels fordi de har en højere fødselsrate og lever længere end russerne. Dette har

forrykket magtbalancen en del, hvor alle ledende poster nu ikke længere deles mellem tre ligestillede parter: kabardinere, balkarer og russere. I en del ministerier er ministeren typisk kabarder og viceministeren balkarer, mens russeren er blevet mere marginaliseret, men dog stadig har en formel post.

Den kabardiske dominans har på det seneste medført at en kabardisk opposition, f.eks. udtrykt ved redaktøren af et af de to største dagblade i republikken, Gazeta Juga, som man regner med ønsker at køre sig i stilling som modkandidat til præsident Kanokov, er begyndt at udfordre republikledelsen ved at indtage pro-balkarske synspunkter. Alt efter humør kan dette tolkes som en ny mulighed for indflydelse for balkarerne eller udtryk for en rolle som manipulerbar befolkningsgruppe i en magtspil, som de kan have svært ved at få reel indflydelse på.

Nutidens problematikker for de balkarske bevægelser

Den balkarske nationale bevægelse tog sin begyndelse efter Sovjetunionens sammenbrud i 1991 og blev bl.a. skubbet i gang af kabarderne og de øvrige tjerkessiske folks tilsvarende nationale bevægelser. Et hovedmål for den balkarske nationale bevægelse var en fuld rehabilitering efter deportationen, incl. flytning af territorielle grænser mellem lokale balkarske og kabardinske lokalmyndigheder, hvilket bl.a. førte til gentagne krav om etableringen af Republikken Balkarien inden for den russiske føderation. Efter en lang stille periode blev den balkarske nationale bevægelse genoplivet i anden halvdel af 00'erne, hvor især sagen om ejerskab over jord og territoriel afgrænsning af lokale myndigheder igen kom på dagsordenen. Dette var bl.a. motiveret af at delvise privatiseringsprogrammer førte til at velhavende kabardere og russere opkøbte rettigheder til at bygge hoteller og pensionater i de balkarske turistområder, hvor der både forefindes vinter- og sommer-turisme. Balkarske organisationer klager handler ofte om forskelsbehandling

I oktober 2009 overraskede parlamentet i Kabardien-Balkarien ved at godkende en lov, som flyttede store græsningsarealer i det kabardiske lavland og lagde dem ind under de lokale myndigheder i fem forskellige balkarske bjerglandsbyer. Kabardiske organisationer havde afvist dette forslag som en provokation, og den generelle holdning var at det ikke havde en chance for at blive gennemført i et parlament med kabardisk flertal. Vedtagelsen førte til protestdemonstrationer, som samlede alle kabardiske inklusiv dem som hidtil havde været regeringsvenlige og afholdt sig fra formelle protester.

På et kort over den etniske fordeling udgør flytningen af disse arealer en signifikant udvidelse af den balkarske andel af republikken. De fleste balkarer finder flytningen af de nye græsningsområder rimelig, bl.a. fordi de mistede et balkarsk distrikt, som ikke blev leveret tilbage efter hjemkomsten fra deportationen og fordi to balkarske landsbyer nord for hovedstaden Naltjik for nylig er blevet indlemmet i hovedstadens kommunale administation. Der har været spekuleret i om disse græsningsarealer skal udgøre en form for plaster på såret i forhold til de mistede arealer i bjergene i forbindelse med privatiseringerne. Så det balkarerne potentielt har mistet i turistsektoren således er genvundet i landbrugssektoren – stadig de to vigtigste sektorer mht. balkarsk beskæftigelse. En anden årsag kan være de fornyede krav fra tjerkessiske organisationer i efteråret 2009 om etablering af en fælles tjerkessisk republik, som skulle samle de tjerkessiske områder i de tre republikker Kabardien-Balkarien, Karatjai-Tjerkessien og Adygea.

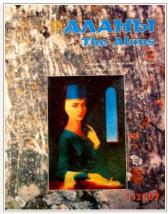
Internettet spiller en stadig stigende rolle i den nationale revival, hvor især en del unge nu bruger internet-platforme til at præsentere balkarsk materiale, hvilket ofte medfører efterfølgende diskussioner, som kan inkludere mange balkarer (oftest både balkarsk og karatjaisk). Internettet har også medført en ny platform for konkurrence mellem balkarer og kabarder, hvor man ofte ser repræsentationer af historiske landkort, hvor hele området tilhører f.eks. hhv tjerkessere/Tjerkessien eller Alania.

Landkort over 'historisk Alania' iklædt balkarsk flag. Bemærk Elbrus' to toppe i den midterste hvide stribe

Der har på det

nærmeste været tale om en kampagne for teorierne om det alanske slægtskab blandt balkarerne i republikken, hvilket en del kabardere har opfattet som et forsøg på at omskrive historien og gøre den ligeså kaukasisk som den kabardiske. Kampagnen kulminerer i disse år, hvor internettet supplere lokale medier og publikationer, som det bl.a. kan ses på hjemmesiden elbrusoid.org, bladet 'Alani' plus en række karatjaiske hjemmesider. Allerede for ti år siden blev 'Alani' valgt som navn på den nye regeringsvenlige organisation, som de blev nødt til at danne da myndighederne tvang dem til at nedlægge den hidtidige organisation.

Bladet Alani / The Alans, 2007. Udgivet i Naltjik på russisk og engelsk, men ikke på balkarsk.

Nogle kalder balkar-alan teorien for et udtryk for den form for 'etnisk pseudo- eller para-historieskrivning', som trives som et folkeligt fænomen mange steder i det forhenværende
Sovjetunionen – ofte i modstrid med faghistorisk forskning.
Hvor f.eks. en teori af mange udvælges og blæses op til en sandhed. En slags børnesygdom i disse samfund, hvor åben og fri historieskrivning kun delvis er ved at vinde indpas.

Balkaria' - grafitti skrevet på base camp på Elbrus, hvor man overnatter og akklimatiserer inden bestigning af Elbrus i containere malet i det russiske flags farver.(Foto:Lars Funch Hansen)

Trods konkurrencen omkring investeringerne i turistsektoren, har revitaliseringen af turismen, især i Elbrusområdet, givet nye muligheder for balkarsk synlighed. 'Balkarien' er der blevet skrevet med stor håndskrift på Elbrus base-camp (som bruges til overnatning og akklimatisering på bjerget) og på forskellige souvenir-varer. Elbrus ligger i Balkarien og er Europas højeste med 5.642 meter, men er i høj grad også et symbol for kabarderne og for republikken.

Den første mand på Elbrus var kabarder, som deltog på en russisk militær og videnskabelig ekspedition i 1829, mens den første mand på den højeste af de to tinder i 1880'erne var balkarer. Så i den etniske balances ånd har man opført en guldstatue af dem hver. Man har også kombineret de to folk i én statue, Kæmpebjergboeren, til minde om 1. og 2. verdenskrig. (Foto: Lars Funch Hansen)

Salikhanov har besteget Elbrus 209 gange, sidste

Forventningerne til turistsektoren er store og en langsigtet investeringsplan – i samspil med de nye private investeringer i hoteller og restauranter – er i gang med at blive udmøntet i form af forbedringer af infrastrukturen.

En ny forening med primært balkarske forretningsmænd med interesser turistøkonomien i Elbrus-dalen er opstartet med det formål at støtte omskoling af lokalbefolkningen, så de bliver i stand til at varetage de nye jobfunktioner.

Præsident Kanokov udtrykte i 2008 håb om at nye investeringer i turist-sektoren allerede i 2010 skulle kunne resultere i et bidrag til den republikanske økonomi på 25%, efter på et tidspunkt at have været nede på kun 1%.

I 1990'erne havde balkarerne en vis forventning til pan-tyrkisk samarbejde, men det forblev på det symbolske plan med møder og konferencer. Der har været spekulationer om hvorvidt den nuværende tyrkiske ledelse skulle været interesseret i at tage nye initiativer til pan-tyrkisk samarbejde og tilsvarende mht. internettets potentiale til opdyrkning af pan-tyrkisk fællesskab, men hvilken betydning dette vil kunne få for balkarerne er umuligt at sige.

Nedenstående video præsenterer kravet om et forenet Karatjaj-Balkarien på en tidstypisk, nationalistisk facon.

Turistboder med balkarske strikvarer, produceret af lokal uld og ofte fremstillet gennem vinteren – alt for mange til at de kan leve af det. I baggrunden et maleri af Elbrus' to toppe. (Foto: Lars Funch Hansen)

Lars Funch Hansen

Institut for Tværkulturelle og regionale studier, Kbh Univ.

Læs også:

- Tjerkesserne 21. maj 1864-2014 Tjerkessere over hele verden højtideligholder i dag mindedagen for folkedrabet 21. maj 1864 Det er ikke blot i Danmark der markeres et 150 års jubilæum i 2014, også det kaukasiske...
- Uyghur language [Maskinoversættelse til dansk her] East Turkestan (Chinese: 新疆 (Xinjiang) The uproar of Uyghurs
  against the Chinese administration in summer 2009 caused for the first time a bigger response among journalists...
- Kurmancî og soranî Kurderne udgør majoriteten af befolkningen i det 550.000 km² store bjergrige, ikke selvstændige område – Kurdistan. Denne term har været brugt siden 1200-tallet. Dets indbyggere, kurderne, er indoeuropæere, nedstammende fra...
- 4. <u>Krimsk</u> Den procentvise andel af krimtatarer i Krims provinser i følge Sovjetunionens folketælling i 1939. Kara Gün, Den Sorte Dag I dag, den 18 maj for 66 år siden blev hele...

Tagget med: aktuelle sprog, alanerne, Alfabeter, alfabetskift, balkarer, balkarsk, bulgarer, børn, Centralasien, delog-hersk, deportation, Det Kaspiske Hav, eksil, hunner, ingusjer, internet, Iran, iranske sprog, islam, kabardisk, kalmykker, Karatjai-Tjerkessien, karatjaier, kaukasiske sprog, Kaukasus, khazarer, kiptjakker, kyrillisk alfabet, landbrug, latinsk alfabet, mindedag, mindesmærke, mingreler, mongoler, Moskva, nationalisme, NKVD, Nordkaukasus, Nordossetien-Alanien, osseter, revival, russisk, slaviske sprog, Sortehavet, sprogkort, Stalin, tatarer, tjerkessere, tjetjenere, turisme, tv, tyrkere, Tyrkiet, tyrkisk, tyrkiske sprog, video

Skriv en kommentar Navn (kræves)

Hjemmeside

E-mail (kræves)

